

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “พลวัตของเครือข่ายอำนาจท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีในยุคของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น” ผู้วิจัยจะพิจารณาหัวข้อเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (Marsden, 2005)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 เอกสารชั้นต้น (Primary Document) เป็นข้อมูล ที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1.1.1 รายงานการประชุม ได้แก่ รายงานการประชุมของหน่วยงานท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โครงข่ายในการพัฒนา

1.1.2 เอกสาร โครงการ ได้แก่ เทศบัญญัติ ข้อบังคับงบประมาณ และข้อบัญญัติงบประมาณของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะเป็นตัวชี้บ่งให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเครือข่ายในการกระจายอำนาจภายในจังหวัดที่ชัดเจน

1.1.3 รายงานประจำปี ได้แก่ ทศรูปของความก้าวหน้าของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะแสดงให้เห็นภาพรวมในการพัฒนาและความสัมพันธ์เชื่อมโยงเครือข่ายภายในท้องถิ่น

1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Document) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

1.2.1 รายงานการวิจัย

1.2.2 วิทยานิพนธ์

1.2.3 การศึกษาส่วนบุคคล

1.3 เอกสารชั้นที่สาม (Tertiary Document) ได้แก่ เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง เช่น สารานุกรมของจังหวัดชลบุรี เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview

Guide) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ คือ

2.1 สัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึก โดยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลตามประเภทของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายกระจายอำนาจในจังหวัด ชลบุรี ดังนี้

ประเภทกลุ่มที่เกี่ยวข้อง	ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลัก
1. กลุ่มผู้นำเครือข่าย	1. รศ. เซาว์ มณีวงศ์ อดีตอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา
2. กลุ่มองค์การบริหารส่วนจังหวัด	2. นายภิญโญ ตันวิเศษ อดีตนายก อบจ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542-2549
3. กลุ่มเทศบาล	3. นายบุญเลิศ น้อมศิลป์ อดีต นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2553
4. กลุ่มองค์การบริหารส่วนตำบล	4. นายชัยศักดิ์ บูรณเจริญกิจ อดีตนายก อบต. ตำบลหัวถนน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2553
5. กลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้าน	5. นายธรรมนุญ ศรีชนกุล กำนัน ต.หัวถนนในปัจจุบัน
6. กลุ่มข้าราชการปกครองส่วนภูมิภาค	6. นายปฐม วรรณะภูติ อดีตรองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี
7. กลุ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	7. นายสง่า ธนสงวนวงษ์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี
8. กลุ่มภาคประชาสังคม	8. นายสงวน แสงวนนิล อดีตผู้ประสานงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จังหวัดชลบุรี

การตรวจสอบข้อมูล

ในที่นี้จะตรวจสอบข้อมูลโดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ คือ

1. การสัมภาษณ์จากคนหลาย ๆ มุมมอง เนื่องจากจังหวัดชลบุรีมีกลุ่มการเมืองที่มีจุดยืน (Standing Point) ที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด แบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มสมาชิกในเครือข่ายกระจายอำนาจของบ้านใหญ่โดยการนำของนาย ก และ คนในรุ่นลูกของครอบครัว นาย ก

1.2 กลุ่มเครือข่ายใหม่ที่แยกตัวออกมาจากกลุ่มของบ้านใหญ่เดิม โดยการนำของ นายภิญโญ ตันวิเศษ อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

1.3 กลุ่มเครือข่ายนักการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดชลบุรี

2. การสัมภาษณ์คนเดียวกันในเวลาและสถานที่ต่างกัน ในที่นี้หมายถึงการสัมภาษณ์ เรื่องเดียวกันกับบุคคลคนเดียวกันในเวลาและสถานที่ที่แตกต่างกันว่าข้อมูลที่ได้จากครั้งที่แล้วมีความแตกต่างกันอย่างไรเพื่อตรวจสอบ ถึงข้อเท็จจริงอีกครั้ง เช่น การสัมภาษณ์คนใกล้ชิดซึ่งถือว่าเป็นมือซ้ายของ นาย ก และอยู่ในช่วงปั่นปลาของชีวิตมากกว่าหนึ่งครั้งเพื่อตรวจสอบข้อมูล เป็นต้น

3. การตรวจสอบแหล่งข้อมูลที่ต่างกัน ระหว่างการสัมภาษณ์และเอกสารเนื่องจากการ สัมภาษณ์อย่างเดียวไม่สามารถอธิบายถึงหลักฐานที่ชัดเจน ได้จำเป็นต้องอาศัยเอกสารข้อมูลที่เป็น ทางการ (Aggregate Data) ซึ่งได้แก่ เอกสาร โครงการ รายงานการประชุม หรือรายงานการประชุม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ จะเป็นการตีความในลักษณะต่าง ๆ คือ

1. การตีความเพื่อจัดกลุ่มข้อมูล (Grouping) คือ การสรุปเพื่อให้เห็นรูปแบบพลวัตของ เครือข่ายอำนาจท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีโดยอาศัยแบ่งช่วงทางประวัติศาสตร์ (Periodization) และ การแบ่งกลุ่มตามทฤษฎีของเครือข่าย เช่น ทฤษฎีระบบอุปถัมภ์ เป็นต้น

2. การตีความในเชิงเหตุและผล คือ การวิเคราะห์กระบวนการสร้างเครือข่ายเพื่อชี้ให้เห็นปัจจัยด้านสาเหตุและการวิเคราะห์ผลกระทบ ซึ่งถือว่าเป็นการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างรูปแบบ หนึ่งที่เรียกว่า โครงสร้างของเครือข่ายอำนาจ (Positional Structure) ดังนั้น โครงสร้างของเครือข่าย อำนาจ จึงเป็นการวิเคราะห์ ถึงตำแหน่งที่อยู่ในเครือข่ายความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่าง คน องค์การ จังหวัดหรือประเทศ (Neuman, 2006, pp. 72-74)